

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ:
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ
ΘΕΜΑ Α1

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας τη λέξη "Σωστό" ή "Λάθος" δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.

1. Τα προσφυγικά ρεύματα της δεκαετίας 1820-1830 συνέβαλαν στη διαμόρφωση του δημογραφικού χάρτη της ανεξάρτητης Ελλάδας.
2. Το εσωτερικό αναγκαστικό δάνειο του 1922 απέτρεψε τη δημοσιονομική κατάρρευση καθώς και την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου.
3. Ο πρίγκιπας Γεώργιος αντιμετώπισε την αντιπολίτευση με μετριοπάθεια μετά τη δημοσίευση των πολύκροτων άρθρων του Βενιζέλου στην εφημερίδα "Κήρυξ".
4. Οι θετικές συνέπειες της λειτουργίας της Τράπεζας της Ελλάδος σχετίζονται - εκτός των άλλων- και με τη βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.
5. Τα κόμματα της περιόδου της συνταγματικής μοναρχίας δεν μπορούν να χαρακτηριστούν με σημερινούς όρους (π.χ. αριστερά-δεξιά, προοδευτικά συντηρητικά).

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Α2

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων: **α.** βενιζελισμός, **β.** Εκλεκτικοί, **γ.** Α' Πανελλήνιο Συνέδριο 1917

(Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ Β1

Ποια ήταν τα κοινά σημεία της πολιτικής φυσιογνωμίας των αντιβενιζελικών κομμάτων;

(Μονάδες 13)

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφερθείτε στις προσπάθειες ποντοαρμενικής συνεργασίας μέχρι και τις αρχές του 1922. **(Μονάδες 12)**

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ
ΘΕΜΑ Γ1

Μελετώντας το παρακάτω παράθεμα και συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στην υπογραφή της σύμβασης ανταλλαγής της Λοζάνης καθώς και στα βασικά σημεία της. **(Μονάδες 25)**

Η διευθέτηση των συνοριακών διαφορών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας συνοδεύτηκε από το διακανονισμό και της τύχης των μειονοτήτων στις δύο χώρες με βάση την αρχή της ανταλλαγής των πληθυσμών. Οι όροι, εν τούτοις, της τελικής απόφασεως είχαν διαγραφεί προτού αρχίσουν οι ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις. Η πρόθεση της Άγκυρας να απαλλαγεί από την παρουσία κάθε αλλογενούς στοιχείου, οργανικά συναρτημένη με την εθνικιστική πολιτική του Νεοτουρκικού Κομιτάτου, είχε, μετά την επικράτηση στο πεδίο των μαχών, οδηγήσει στην αμείλικτη δίωξη και τη μαζική εξόντωση των Ελλήνων της Μ. Ασίας. Η συγκεκριμένη πρόταση για την υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών, κάτω από τις συνθήκες αυτές, θα διατυπωθεί, όπως αποδεικνύουν πρόσφατες έρευνες, από την ελληνική πλευρά (...). Στην ειδικότερη διατύπωσή της, η ελληνοτουρκική συμφωνία προέβλεπε την υποχρεωτική ανταλλαγή των εγκατεστημένων στα τουρκικά εδάφη και κατοχών της τουρκικής υπηκοότητας ορθόδοξων χριστιανών με τους εγκατεστημένους στα ελληνικά εδάφη και κατοχούς της ελληνικής υπηκοότητας μουσουλμάνους. Οι ανταλλάξιμοι δε θα είχαν το δικαίωμα να επιστρέψουν μελλοντικά στις εστίες τους χωρίς την άδεια των αντίστοιχων κυβερνήσεων της Τουρκίας και της Ελλάδας. Από το γενικό αυτό κανόνα εξαιρέθηκαν οι Έλληνες ορθόδοξοι κάτοικοι της Κωνσταντινουπόλεως, της Ίμβρου και της Τενέδου και οι μουσουλμάνοι κάτοικοι της δυτικής Θράκης.

Κ. Σβολόπουλος, Η ελληνική εξωτερική πολιτική 1900-1945, σελ.

175,177

ΘΕΜΑ Δ1

Με βάση τα παραθέματα που ακολουθούν και τις ιστορικές σας γνώσεις, να δώσετε το περίγραμμα του δημιουργικού έργου της πρώτης κυβέρνησης της Κρητικής Πολιτείας.

Μονάδες 25

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Α΄

Η εκπαιδευτική πολιτική της Κρητικής Πολιτείας υπήρξε δραστήρια και αποτελεσματική. Η ιδιαίτερη μέριμνα για τη λαϊκή παιδεία φαίνεται σε σειρά νομοθετημάτων, που έχουν ως πρότυπο ανάλογα νομοθετήματα άλλων χωρών. Με το πρώτο κρητικό σύνταγμα (16 Απριλίου 1899) καθιερώθηκε η υποχρεωτική και δωρεάν παιδεία και για τα δυο φύλα. Η αύξηση του αριθμού των σχολείων, των μαθητών και των σχετικών δαπανών είναι εντυπωσιακή. Το σχολικό έτος 1899-1900 λειτουργούσαν σε όλη την Κρήτη 523 δημοτικά σχολεία με 35.844 μαθητές. (...) Κατά την περίοδο αυτή λειτουργούσαν στην Κρήτη δύο τύποι δημοτικών σχολείων, τα τετρατάξια (κατώτερα) και τα εξατάξια (ανώτερα ή πλήρη). Για τη μέση εκπαίδευση λειτουργούσαν πλήρη εξατάξια γυμνάσια στα μεγάλα κέντρα της νήσου και ημιγυμνάσια σε μικρότερα κέντρα. (...) Με το νόμο 485 του 1903 “Περί οργανώσεως της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως” ιδρύθηκε τριτάξιο διδασκαλείο στο Ηράκλειο, για τη μόρφωση δημοδιδασκάλων, και τετρατάξιο ιεροδιδασκαλείο στη μονή της Αγίας Τριάδας στα Χανιά.

Θ. Δετοράκης, Ιστορία της Κρήτης, σελ. 460-461

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Β΄

Ο Καταστατικός (Οργανικός) Χάρτης της Εκκλησίας Κρήτης (Ν. 276/1900) αποτελεί έργο του επισκόπου Ρεθύμνης Διονυσίου. Είναι καρπός συνεννόησης της Κρητικής Εκκλησίας με την Κρητική Πολιτεία. (...) Η εκλογή του Μητροπολίτη παρέμενε δικαίωμα του Πατριαρχείου και σε συνεννόηση με τον ηγεμόνα θα καθοριζόταν ο τρόπος ενασκήσεως του δικαιώματος της εγκαθίδρυσης του Μητροπολίτη και των επισκόπων. (...) Το θέμα της εκλογής και της εγκαταστάσεως του Μητροπολίτη έκλεισε με τη Σύμβαση που υπογράφηκε στις 4/8/1900 μεταξύ του Μητροπολίτη, ως εκπροσώπου του Πατριαρχείου, και του Συμβούλου της Δικαιοσύνης Ε. Βενιζέλου, ως εκπροσώπου της Πολιτείας. Επικυρώθηκε από το Πατριαρχείο (24/9/1900) και στα Χανιά (14/10/1900). Η Εκκλησία της Κρήτης αναγνωρίστηκε ως ημιαυτόνομη

και το Πατριαρχείο εξέλεγε τον προκαθήμενο μεταξύ τριών υποψηφίων από τους ιεράρχες της Κρήτης, τους οποίους θα πρότεινε ο Αρμοστής. Για τους επισκόπους “ ο Πατριάρχης ποθών ίνα η εκκλησία της Κρήτης προσλάβη ανεξάρτητον τινά χαρακτήρα, εγκαταλείπει όλως εις τον Μητροπολίτην το δικαίωμα ίνα αυτός, κατόπιν προγενεστέρας συνεννοήσεως μετά του ανωτάτου αρμοστού, εκλέγη και διορίζη τους επισκόπους της νήσου” (...). Ο “Καταστατικός Νόμος της εν Κρήτη Ορθοδόξου Εκκλησίας” δημοσιεύθηκε την 20η Δεκεμβρίου 1900. Ο Νόμος αυτός μαζί με τη Σύμβαση που προηγήθηκε αποτέλεσαν τη βάση για την οργάνωση της Εκκλησίας Κρήτης υπό καθεστώς σχετικής εκκλησιαστικής αυτονομίας.

π. Μιχαήλ Βλαβογιλάκης, Εκκλησία και Αγώνες της Κρήτης 1856-1905, σελ. 646-647, 649-650

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ:

Γραμμένου Βίκυ, Κακατσάκης Θεοκλής